

საქართველოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭო

ეთიკის, ქცევის და ინტერესთა კონფლიქტის პოლიტიკა

საქართველოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭო უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებს ეთიკური ქცევის მაღალ სტანდარტებს და ინტერესთა კონფლიქტის (ფაქტობრივი, პოტენციური, სავარაუდო) მართვას. საქართველოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს ეთიკის და ქცევის სტანდარტებს და ინტერესთა კონფლიქტის მართვას განსაზღვრავს საბჭოს სახელმძღვანელო დოკუმენტები:

- 1) საქართველოს მთავრობის დადგენილება №220;
- 2) ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს მართვის სახელმძღვანელო;
- 3) ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭო ეთიკის, ქცევის და ინტერესთა კონფლიქტის პოლიტიკის დოკუმენტი

დოკუმენტის მიზანია ხელი შეუწყოს ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილებას და/ან საშუალება მისცეს საბჭოს, მოახდინოს რეაგირება ინტერესთა კონფლიქტის ფაქტებზე, მათი წარმოქმნის შემთხვევაში. ინტერესთა კონფლიქტის მართვის ძლიერი და ჯეროვნად განხორციელებული პოლიტიკა ხელს უწყობს საბჭოს და მისი პროცესების კეთილსაიმედობის უზრუნველყოფას და ეხმარება საუკეთესო განზრახვით მოქმედი პირების დაცვას, რომელთა ინტერესები, ან იმ დაწესებულებების ინტერესები, რომლებთანაც ისინი აფილირებულნი, ან მჭიდროდ დაკავშირებულნი არიან შეიძლება დარღვეულ იქნას. ქცევის კოდექსი განსაზღვრავს ქსს-ს წევრების და სამდივნოს მიერ სახელმძღვანელო პრინციპებით, მოთხოვნებით და გლობალური ფონდის ქსს-ს პოლიტიკით განსაზღვრულ მოვალეობების განხორციელების წესს.

საქართველოს მთავრობის №220 დადგენილების თანახმად:

1. ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მიზნით საბჭოს წევრს უფლება არ აქვს:
 - ა) საბჭოს მიზნების წინააღმდეგ გამოიყენოს საბჭოს წევრის სტატუსით მიღებული

ინფორმაცია;

- ბ) საბჭოს წევრის სტატუსი გამოიყენოს ისეთი გადაწყვეტილების მიღებისას, რომელიც ზეგავლენას ახდენს სხვა ორგანიზაციაზე, რომელშიც მას იმავდროულად უკავია თანამდებობა ან იმყოფება შრომით ურთიერთობებში ანდა დაინტერესებული მხარე მისი ახლო ნათესავია;

- გ) იმოქმედოს ანგარებით საბჭოს წევრის სტატუსით ხმის მიცემის ან ხმის მიცემისგან თავის შეკავების სანაცვლოდ.

2. საბჭოს სხდომაზე, კენჭისყრის დაწყებამდე, საბჭოს ყველა წევრი ვალდებულია შეავსოს ინტერესთა დეკლარირების ფორმა. ინტერესთა კონფლიქტის პოტენციური წარმოშობის შემთხვევაში, ფორმები განიხილება საბჭოს თავმჯდომარის მიერ და ინახება საბჭოს სამდივნოს მიერ.

3. საბჭოს წევრს აქვს უფლება, თავად წამოჭრას განხილვისათვის საკითხი სხვა წევრის ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ, თუ აღნიშნული გარემოება უფრო ადრე არ იყო გაცხადებული. ასეთ შემთხვევაში საბჭოს თავმჯდომარე განსაზღვრავს საბჭოს სრული შემადგენლობის მიერ გაცხადებული ინტერესთა კონფლიქტის შემდგომი შესწავლის საჭიროებას.

4. საბჭოს საქმიანობა, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, არ უნდა ფინანსდებოდეს საბჭოს საქმიანობისას მიღებული გადაწყვეტილებებით დაინტერესებული მხარეების მიერ.

5. ინტერესთა კონფლიქტის არსებობის/არარსებობის შესახებ ცალკეული სუბიექტის მიმართ გადაწყვეტილებას იღებს საბჭო დებულებით დადგენილი წესით. გადაწყვეტილების მიღების პროცესს არ ესწრება პირი, რომლის მიმართაც ინტერესთა კონფლიქტის არსებობა განიხილება. საბჭოს მხრიდან მოთხოვნის შემთხვევაში სუბიექტს, რომლის მიმართაც ინტერესთა კონფლიქტი განიხილება, შეუძლია ახსნა-განმარტებები მიაწოდოს საბჭოს.

6. საბჭოს წევრის მიმართ ინტერესთა კონფლიქტის წარმოქმნის შემთხვევაში:

ა) წინასწარი დეკლარირების და საბჭოს მიერ ინტერესთა კონფლიქტის დადასტურებისას

–
მას უწყდება კენჭისყრაში მონაწილეობის უფლება ინტერესთა კონფლიქტის აღმოფხვრამდე; ან

ბ) თუ მისთვის ცნობილი იყო გარემოება ან ინფორმაცია, რომელიც მას, როგორც სუბიექტს, ინტერესთა კონფლიქტში აყენებდა და ამის შესახებ წინასწარ დეკლარირება არ მოახდინა, ხოლო საბჭომ დაადგინა და დაადასტურა ინტერესთა კონფლიქტის არსებობა – მას უწყდება წევრის უფლებამოსილება.

7. საბჭოს აქვს უფლება, მოახდინოს ან/და მოითხოვოს იმ გადაწყვეტილებების, მოქმედებებისა და შედეგების ანულირება, რომლებიც ინტერესთა კონფლიქტის პირობებში იქნა მიღებული.

8. თუ საბჭომ დადგინილი წესით ინტერესთა კონფლიქტის არსებობა უარყო ან დაადგინა, რომ ის გავლენას ვერ მოახდენს საბჭოს მუშაობაზე, სუბიექტი დაუყოვნებლივ უბრუნდება სამუშაო პროცესს და განაგრძობს საკუთარი უფლებამოსილებების განხორციელებას.

9. სუბიექტის მიმართ ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ წარმოებული განხილვის და გადაწყვეტილების მიღების პროცესი უნდა იყოს აღწერილი და რეგისტრირებული სამდივნოს მიერ შესაბამისი ოქმით.

საქართველოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს მართვის სახელმძღვანელო დამატებით განმარტავს ინტერესთა კონფლიქტის პოლიტიკას და აყალიბებს ქსს-ს წევრების და სამდივნოს ეთიკური ქცევის სტანდარტებს. საბჭო აღიარებს, რომ ინტერესთა

კონფლიქტმა - ფაქტობრივმა, პოტენციურმა თუ სავარაუდომ - შეიძლება შეამციროს საზოგადოების ნდობა საბჭოს, როგორც უწყების მიმართ და პოტენციურად შეაფერხოს პროგრამების განხორციელება.

საბჭოს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის პოლიტიკა ვრცელდება საბჭოს ყველა წევრზე, ყველა ფუნქციაზე, მათ შორის ყველა ქვეკომიტეტზე და სამდივნოზე. საბჭოს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის პოლიტიკა ძალაშია გლობალური ფონდის გრანტების მოქმედების ვადების განმავლობაში და გლობალურ ფონდს, მისი მოთხოვნისამებრ, უნდა წარედგინოს მისი მოქმედების დოკუმენტირებული მტკიცებულება. ინტერესთა კონფლიქტის მართვის პოლიტიკა განსაზღვრავს საბჭოს წევრების მიერ პერიოდულად მათ მიმართ ან სხვა სუბიექტის მიმართ წარმოქმნილ ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ განცხადების ვალდებულებას და ინტერესთა კონფლიქტის არსებობის შემთხვევაში, მათ შორის ზედამხედველობის, ძირითადი მიმღების და ქვე-კონტრაქტორების შერჩევის და დაფინანსების საკითხების განხილვებში და გადაწყვეტილების მიღებაში მონაწილეობის მიღებისგან არიდების დოკუმენტირების პროცესს.

I. განმარტებები

1. ინტერესთა კონფლიქტი: როდესაც ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს ან მისი კომიტეტების წევრი თავის პოზიციას იყენებს პირადი ამბიციების ან ინტერესების, ან იმ დაწესებულებების ინტერესების დასაცავად, რომელთანაც იგი აფილირებულია ან ახლო მოკავშირის ინტერესებისთვის, იმგვარად რომ არახელსაყრელ პირობებში აყენებს, ან შესაძლებლობებს ართმევს სხვა პირებს, ან სხვაგვარად ზიანის მომტანია გლობალური ფონდის პროგრამების ზოგადი ეფექტურობისთვის. ინტერესთა კონფლიქტი შეიძლება იყოს ფინანსური ან სხვა სახის. ინტერესთა კონფლიქტის სახეებში შედის: ინტერესთა პოტენციური კონფლიქტი და გარემოება, რომელიც აღიქმება ინტერესთა კონფლიქტად, რომელზეც უნდა მოხდეს სათანადო რეაგირება აღნიშნული პროგრამების კომპრომეტირების თავიდან აცილების მიზნით.
2. ინტერესთა პოტენციური კონფლიქტი წარმოიქმნება, როდესაც ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს და/ან მისი კომიტეტების წევრს შეუძლია თავისი პოზიცია გამოიყენოს იმგვარად, რომ შესაძლოა წარმოიქმნას ინტერესთა კონფლიქტი, როგორც ეს ზემოთ არის აღწერილი.
3. გარემოება, რომელიც აღიქმება ინტერესთა კონფლიქტად წარმოიქმნება, როდესაც პირს გონივრული საფუძველი აქვს ჩათვალოს ან ჰქონდეს ეჭვი, რომ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი (როგორც ზემოთ არის აღწერილი) ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს წევრის და/ან მისი კომიტეტების წევრის მხრიდან.
4. პირის ახლო მოკავშირე მოიცავს ოჯახის წევრს, მეგობარს, ბიზნეს პარტნიორს, პროფესიულ მოკავშირეს ან პირის ახლო მოკავშირეს.
5. პირი აფილირებულია ინსტიტუტთან, როდესაც ის არის თანამშრომელი ან მოხალისე ან აქვს ფინანსური ინტერესი ან ტექნიკური ან ხელმძღვანელი როლი აღნიშნულ ინსტიტუტში.

6. ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს იურისდიქცია ვრცელდება ყველა იმ საკითხზე, რომელთან დაკავშირებით ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს აქვს გადაწყვეტილებების მიღების ან რეკომენდაციების გაცემის უფლება ან უფლებამოსილება.
7. მატერიალური ინტერესების არსებობა მოიცავს და არა მხოლოდ ნებისმიერ ერთ ან მეტ ქვემოთ ჩამოთვლილიდან
 - ა) ძირითადი მიმღები ორგანიზაციის/ინსტიტუციის, ქვე-კონტრაქტორი ან განმახორციელებელი პარტნიორი ორგანიზაციის/ინსტიტუციის, რომელიც ფინანსდება საქართველოში მიმდინარე გლობალური ფონდის პროგრამის ფარგლებში ან რომელიც არის პოტენციური მიმღები, დაფინანსების განაცხადის ფარგლებში, შტატში ყოფნა ან წევრობა;

- ბ) არის ხელშეკრულების მხარე, ან პირდაპირ მონაწილეობს გარიგებაში, რომელიც ითვალისწინებს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოსთვის ან გლობალური ფონდის მიერ დაფინანსებული საქართველოში მოქმედი პროგრამის უწყებისა თუ ორგანიზაციისათვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდებას.
- გ) აქვს მატერიალური ფინანსური ინტერესი (მაგალითად არის მფლობელი, აქციონერი ან თანამშრომელი) იმ უწყებაში, რომელიც მონაწილეობს იმ ხელშეკრულებაში ან გარიგებაში, რომელიც ითვალისწინებს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოსთვის ან საქართველოში გლობალური ფონდის პროგრამით დაფინანსებული უწყებისა ან ორგანიზაციისთვის საქონლის და მომსახურების მიწოდებას.

II. მიზანი

ინტერესთა კონფლიქტების მართვის ძლიერი და ჯეროვნად განხორციელებული პოლიტიკა ხელს უწყობს საბჭოს და მისი პროცესების კეთილსაიმედობის უზრუნველყოფას და ეხმარება საუკეთესო განზრახვით მოქმედი პირების დაცვას, რომელთა ინტერესები, ან იმ დაწესებულებების ინტერესები, რომლებთანაც ისინი აფილირებულნი, ან მჭიდროდ დაკავშირებულნი არიან შეიძლება დარღვეულ იქნას.

აღნიშნულიდან გამომდინარე წინამდებარე ინტერესთა კონფლიქტის პოლიტიკა ემსახურება შემდეგ მიზნებს:

- ა) ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში სამართლიანობის და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;
- ბ) ყველა დაინტერესებულ მხარეს შორის და საზოგადოებაში ნდობისა და რწმენის უზრუნველყოფა.
- გ) ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს წარმომადგენლების და ყველა წევრი ორგანიზაციის რეპუტაციისა და კეთილსაიმედობის დაცვა.

III. ინტერესთა სავალდებულო დეკლარირება

1. ინტერესთა კონფლიქტის დეკლარირება უნდა იყოს დღის წესრიგის მუდმივი საკითხი ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს ყველა სხდომაზე.

2. ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს ყველა წევრს მოეთხოვება განაცხადოს ნებისმიერი არსებული ან პოტენციური მატერიალური ინტერესის ან მატერიალურ ინტერესად აღქმული ფაქტის შესახებ ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს წინაშე განსახილველად წარდგენილ საკითხთან მიმართებაში.

3. ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს წევრებმა ინტერესთა კონფლიქტის დეკლარირება უნდა მოახდინოს შემდეგნაირად:

- ა) ყოველწლიურად შეავსოს ქვეყნის, ეთიკის კოდექსის, და ინტერესთა კონფლიქტის დეკლარირების ფორმა (ბმული #1).
-იმ შემთხვევაში, თუ ინტერესთა კონფლიქტის დეკლარირების ფორმაში მითითებული ინფორმაცია არსებითად შეიცვლება, წევრი ვალდებულია განაცხადოს ასეთი ცვლილებების შესახებ და განახლოს ინტერესთა კონფლიქტის დეკლარირების ფორმა.
- ბ) ზეპირად ან ინტერესთა კონფლიქტის გამჟღავნების ფორმის (ბმული #2) მეშვეობით წერილობითი სახით აცნობოს, სხდომის დღის წესრიგის მიღების შემდეგ, არსებითი ინტერესთა კონფლიქტის თაობაზე, ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს სხდომებზე წარდგენილ დღის წესრიგთან დაკავშირებით.
- გ) ზეპირი შეტყობინებით აცნობოს თავმჯდომარეს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს სხდომის დაწყებისას, სხდომის დღის წესრიგის ოფიციალურად დამტკიცებამდე.
- დ) ზეპირი შეტყობინების მეშვეობით, იმ შემთხვევაში თუ სხდომის მსვლელობისას წარმოიქმნა მატერიალური ინტერესთა კონფლიქტი.

4. ინტერესთა ყველა ზეპირი თუ წერილობითი დეკლარირება უნდა ჩაითვალოს მკაცრად კონფიდენციალურად, მისი დეკლარირებისთანავე.

5. ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭო ვალდებულია რეგულარულად და თანმიმდევრულად განახორციელოს წინამდებარე პოლიტიკის მონიტორინგი და უზრუნველყოს მისი დაცვა ინტერესთა კონფლიქტის დეკლარირების გადახედვის და სხვა საჭირო ზომების მიღების გზით.

6. თუ დადგინდება, რომ ინტერესთა კონფლიქტი მუდმივად არსებობს წევრთან მიმართებაში, - ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭომ უნდა განსაზღვროს ასეთი კონფლიქტის შემცირების გზები ან რეკომენდაცია მისცეს მის მიერ წარმოდგენილ სექტორს, არ დაუშვას წევრი არცერთ შემდგომ სხდომაზე.

IV. ინტერესთა კონფლიქტის დადგენის და გადაწყვეტის პროცედურა.

- 1. იმ შემთხვევაში, თუ ინტერესთა დეკლარირება მოხდება ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს სხდომის წინ, სამდივნომ უნდა მოახდინოს დეკლარაციის რეგისტრაცია სხდომის დაწყებისას, დღის წესრიგის მუდმივი საკითხის საფუძველზე, რომელიც ითვალისწინებს ინტერესთა კონფლიქტის გაცხადებას.
- 2. წევრებმა ინტერესთა ნებისმიერი კონფლიქტის შესახებ უნდა განაცხადონ მაშინ, როდესაც სხდომა დაიწყება და მიაღწევს დღის წესრიგის აღნიშნულ საკითხს.
- 3. ინტერესთა დეკლარირების შემდეგ, საკითხის განხილვა უნდა განხორციელდეს შემდეგნაირად:

ა) თავმჯდომარე სთხოვს წევრს დატოვოს დარბაზი, ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს მიერ განცხადების განხილვის და ინტერესთა კონფლიქტის არსებობის დადგენის მონაკვეთში. გადაწყვეტილების მიღების შემდგომ, წევრს უხმობენ დარბაზში განხილვის შედეგთან გაცნობის მიზნით.

ბ) თუ ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭო დაადგენს, რომ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი, წევრი ვალდებულია შეასრულოს ქვემოთ განსაზღვრული პროცედურა.

გ) თუ ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭო გადაწყვეტს, რომ არ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი, სხდომა უნდა გაგრძელდეს ჩვეულებრივი წესით.

4. ინტერესთა კონფლიქტის გადაწყვეტის შესაბამისი საშუალებების განხილვისას, ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს შეუძლია გაითვალისწინოს შემდეგი:

ა) ნებაყოფლობითი უარი (თვითაცილება): წევრი თავისი ინიციატივით ტოვებს სხდომის დარბაზს, კომიტეტის მიერ იმ საკითხის განხილვისას, რომლის მიმართებაც ფიქსირდება ინტერესთა კონფლიქტი განხილვის დასრულებამდე და აღნიშნულ საკითხზე გადაწყვეტილების მიღებამდე.

ბ) პირობითი მონაწილეობა კომიტეტის სხდომაზე: თავმჯდომარე ნებას რთავს წევრს მონაწილეობა მიიღოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს სხდომაში, მაგრამ განაცხადოს თავისი ინტერესის შესახებ განსახილველ საკითხზე. ეს უფლება შეიძლება გამოყენებულ იქნას იმ შემთხვევებში, როდესაც ინტერესთა კონფლიქტი ითვლება უმნიშვნელოდ და კონფლიქტის შესახებ გაცხადება საკმარისია მის გადასაწყვეტად.

გ) ნაწილობრივ მონაწილეობა ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს სხდომაში: წევრი შეიძლება არ იქნას დაშვებული დღის წესრიგის იმ საკითხის განხილვისას, ან გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, რომელშიც მას აქვს ინტერესთა კონფლიქტი, მაგრამ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს დღის წესრიგის გათვალისწინებულ სხვა საკითხების განხილვისას. წევრს ასევე შესაძლოა არ მიეცეს ხმის მიცემის უფლება აღნიშნულ საკითხზე.

დ) სხდომაზე დასწრების უფლების სრული ჩამორთმევა: წევრს ჩამოერთმევა ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს სხდომაზე დასწრების უფლება, თუ მიიჩნევა რომ წევრს აქვს მნიშვნელოვანი ინტერესთა კონფლიქტი სხდომის დღის წესრიგთან დაკავშირებით.

ე) თუ თავმჯდომარე არის ის წევრი, რომლის მიმართ წარმოიქმნა ინტერესთა კონფლიქტი, თავმჯდომარის მოადგილე ან ამგვარად დანიშნული ნებისმიერი სხვა პირი, უხელმძღვანელებს განხილვებს. თავმჯდომარე ვალდებულია დაიცვას მონაწილეობაზე უარის (თვითაცილების) პროცედურა.

5. ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს სხდომის ოქმში უნდა მიეთითოს:

- ა) იმ პირთა ვინაობა, რომლებმაც განაცხადეს ან სხვაგვარად დადგინდა, რომ მათ აქვთ არსებული ან შესაძლო ინტერესთა კონფლიქტი, ასევე მიეთითოს ინტერესის სახეობა, ნებისმიერი მიღებული ზომა იმის დასადგენად არსებობდა თუ არა ინტერესთა კონფლიქტი, და ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს გადაწყვეტილება ინტერესთა კონფლიქტის არსებობის თაობაზე.
- ბ) იმ პირთა ვინაობა, რომლებიც ესწრებოდნენ განხილვებს და ხმა მისცეს აღნიშნულ საკითხს, ასევე უნდა მიეთითოს განხილვის შინაარსი, და ჩანაწერი მიცემული ხმების შესახებ აღნიშნულ პროცესებთან დაკავშირებით.

V. სპეციალური პროცედურა ძირითადი მიმღების შერჩევასთან და ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს საზედამხედველო ფუნქციებთან დაკავშირებით

- 1. წევრებმა უნდა თქვან უარი (თვითაცილება) განხილვებში მონაწილეობაზე, სადაც ხდება ძირითადი მიმღების, ქვე-კონტრაქტორის ან სხვა განმახორციელებელი ორგანიზაციების შერჩევა, ინტერესის არსებობის შემთხვევაში.
- 2. თუ თავმჯდომარე ან მისი მოადგილე ან ორივე მათგანი წარმოადგენენ იმავე უწყებას, რომელსაც წარმოადგენ ძირითადი მიმღები, რომელიმე პირმა ნებაყოფლობით უნდა განაცხადოს უარი (თვითაცილება) ძირითადი მიმღების საქმიანობის შესახებ განხილვებში მონაწილეობაზე.
- 3. სხვა წევრთა გადაწყვეტილებით, წევრი შეიძლება მოხმობილ იქნას და დარჩეს განხილვაზე, ზემოთ განსაზღვრული პროცედურების შესაბამისად.
- 4. იმ შემთხვევაში, როდესაც როგორც თავმჯდომარე ასევე მისი მოადგილე იქნება ვალდებული განაცხადოს უარი (თვითაცილება) განხილვაში მონაწილეობაზე, ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭო თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს პირს, რომელიც უხელმძღვანელებს განხილვებს.

VII. ინტერესთა კონფლიქტის გამოუცხადებლობა

- 1. თუ თავმჯდომარეს აქვს გონივრული საფუძველი ჩათვალოს, რომ წევრმა არ განაცხადა ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ, თავმჯდომარე ვალდებულია შესაბამის პირს აცნობოს ამის შესახებ და მისცეს პასუხის გაცემის შესაძლებლობა.
- 2. თუ ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს წევრს აქვს გონივრული საფუძველი ჩათვალოს, რომ წევრმა არ განაცხადა ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ, მან ამის შესახებ უნდა აცნობოს თავმჯდომარეს. თავმჯდომარემ შემდეგ უნდა აცნობოს შესაბამის პირს და მისცეს პასუხის გაცემის შესაძლებლობა.
- 3. თუ პასუხის მოსმენის და სხვა შესწავლის ან სათანადო გამოკითხვების შემდეგ, ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭო დაადგენს, რომ არ მოხდა ინტერესთა კონფლიქტის სათანადოდ გაცხადება, თავმჯდომარემ უნდა დაიწყოს დისციპლინარული ზომის მიღება, რომელიც მოიცავს ერთს ან უფრო მეტს ქვემოთ ჩამოთვლილიდან:
 - ა) აღნიშნული პირის მხრიდან ოფიციალური ბოდიშის მოხდა.

ბ) წევრის უფლებამოსილების შეჩერება, შესაბამისი დისციპლინარულ ზომის შესახებ შემდგომი განხილვის მოლოდინში; ან

გ) წევრის გარიცხვა ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოდან.

VIII. საჩუქრები ან პრივილეგიები

1. წევრებს არ აქვთ უფლება მიიღონ საჩუქრები ან ისარგებლონ პრივილეგიებით ისეთ გარემოებებში, თუ ითვლება, რომ ასეთი საჩუქარი ან პრივილეგია მოტივირებულია წევრის პოზიციით და ინტერესებით, რომელზეც შესაძლოა არსებითი გავლენა მოახდინოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს გადაწყვეტილებებმა.
2. წევრებს არ აქვთ უფლება გასცენ საჩუქრები ან პრივილეგია, თუ ჩაითვლება, რომ საჩუქრის მიზანია პოლიტიკაზე, გადაწყვეტილებებზე ან ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს ან ნებისმიერი სხვა უწყების საქმიანობაზე, რომელიც ჩართულია გლობალური ფონდის გრანტებში გავლენის მოხდენა,
3. . გამონაკლისები ამ ნაწილის დებულებებში შეიძლება გაკეთდეს მხოლოდ ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე.

IX. პოლიტიკის გავრცელება და განხილვა

1. ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს სამდივნო ვალდებულია წინამდებარე პოლიტიკის ასლი ყოველწლიურად გადასცეს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს ყველა წევრს, ინტერესთა კონფლიქტის დეკლარირების ფორმის ასლთან ერთად (DIF).
2. წინამდებარე პოლიტიკის და ინტერესთა კონფლიქტის დეკლარირების ფორმის ასლები უნდა განთავსდეს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს ვებ-გვერდზე.
3. წინამდებარე პოლიტიკა ყოველწლიურად უნდა განიხილოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭომ. თავმჯდომარის მეშვეობით, ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს შეუძლია დაიწყოს პოლიტიკის განხილვა და შესწორების პროცესი ნებისმიერ დროს, განხილვის დაგეგმილ ვადამდე ადრე.

საქართველოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს ქვეყნის და ეთიკის კოდექსი

ქვეყნის კოდექსი განსაზღვრავს საქართველოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს წევრების (მათ შორის ალტერნატიული წევრების და სამდივნოს თანამშრომლების) მიერ მათზე

დაკისრებული ვალდებულებების განხორციელების წესს. ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს წევრები ვალდებული არიან:

1. წაიკითხონ, გაათვითცნობიერონ და იმოქმედონ კოდექსთან შესაბამისობაში;
2. გლობალური ფონდის მოთხოვნით დაადასტურონ მზაობა საქართველოს ქვეყნის საკოორდინაციო საბჭოს წევრის სტატუსით იმოქმედონ კოდექსის შესაბამისად;
3. იმოქმედონ ეთიკის ნორმების შესაბამისად და სამაგალითოდ ქსს-ს წევრობის კონტექსტში;
4. მხარი დაუჭირონ ნებისმიერ პირს, რომელიც გამოთქვამს შეშფოთებას კოდექსის დარღვევასთან და ინტერესთა კონფლიქტის პოლიტიკასთან დაკავშირებით; და,
5. წამოაყენონ საკითხები და გამოხატონ შეშფოთება იმ შემთხვევაში თუ მათ აქვთ ინფორმაცია საქართველოს ქსს-ს რეგულაციების, წინამდებარე კოდექსის და ეთიკურ ნორმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი კანონის დარღვევასთან დაკავშირებით.

წინამდებარე კოდექსით საქართველოს ქსს-ს წევრისთვის რეკომენდირებულია:

იმოქმედოს ინტერესის გათვალისწინების ვალდებულების შესაბამისად;

იმოქმედოს ანგარიშგების პრინციპის დაცვით;

იმოქმედოს ეთიკური ნორმების დაცვით;

იმოქმედოს ღირსებით და პატივისცემით;

განაცხადოს დარღვევების შესახებ.

ქსს-ს თავმჯდომარის და კომიტეტის წევრების პასუხისმგებლობები

1. ხელი შეუწყონ ქსს-ს წევრების მიერ კოდექსის და სხვა სახელმძღვანელო დოკუმენტების ცოდნას;

2. ქსს-ს წევრებისათვის კოდექსის და ინტერესთა კონფლიქტის პოლიტიკის დოკუმენტის მიწოდების და დოკუმენტებთან გაცნობის, დოკუმენტების მიერ განსაზღვრული წესების თანმიმდევრულად და განუხრელად დანერგვის უზრუნველყოფა;
3. იმის უზრუნველყოფა, რომ არცერთი პირი არ ისჯება ან ზარალდება კოდექსთან დაკავშირებული კითხვების წამოყენებისთვის ან შეშფოთების გამოხატვისთვის; და
4. ქსს-ში ურთიერთპატივისცემაზე და თანამშრომლობაზე დაფუძნებული გარემოს შექმნა, ყველა წევრის მიერ აქტიური და ეფექტური მონაწილეობით, რომელიც ეფუძნება გადაწყვეტილების მიღების გამჭვირვალე და სამართლიან მექანიზმს.

ქსს-ს სამდივნოს თანამშრომლები

1. ქსს-ს სამდივნოს თანამშრომლები ვალდებული არიან აღმოუჩინონ ქსს-ს ყველა წევრს დროული, პროფესიონალური და გამჭვირვალე ხასიათის დახმარება, მათ შორის პასუხისმგებლობით აწარმოონ ინფორმაციის და ბიუჯეტის მართვა, ქსს-ს სხდომის ოქმების შემუშავება.
2. თუ ქსს-ს წევრებს აქვთ კითხვები იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ უნდა აღასრულონ კოდექსი, ან მათ აქვთ ეჭვი, რომ სხვა პირები შესაძლოა არ ასრულებენ კოდექსით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს, მათ აქტიურად უნდა დაიცვან კოდექსის აღსრულება მოსაზრების ღია გამოთქმის გზით.
3. სადაც შესაძლებელია წამოჭრან საკითხი ქსს-ს შიგნით.
4. პარალელურად აცნობონ გლობალურ ფონდს.

გლობალური ფონდი არ დაუშვებს ნებისმიერი ფორმით იმ პირების საწინააღმდეგოდ საპასუხო ზომების განხორციელებას, ვინც მოქმედებს კოდექსის თანახმად და ღიად გამოხატავს მოსაზრებებს.

კოდექსის აღსრულება

კოდექსი ასახავს ქსს-ს სახელმძღვანელო პრინციპების და საკვალიფიკაციო მოთხოვნა #6-ის კომპონენტს. შესაბამისად, გლობალური ფონდი ახდენს აღნიშნული კოდექსის აღსრულების, როგორც გლობალური ფონდის დაფინანსების მიღების პირობის, მონიტორინგს.

საქართველოს ქსს-ს წევრების მიერ კოდექსის დაცვა გათვალისწინებული იქნება გლობალური ფონდის მიერ საქართველოს ქსს-ს ეფექტურობის საერთო შეფასებისას. საქართველოს ქსს-მ უნდა უზრუნველყოს ინდივიდუალური წევრების თანხვედრა კოდექსთან, შესაბამისი პროცესუალური ნორმების დაცვისას. კოდექსის დარღვევის შემთხვევაში შედეგები იქნება პროპორციული და შეიძლება შეიცავდეს გადაწყვეტილებების მიღებიდან აცილებას, სახელმძღვანელო როლის ჩამოშორებას ან ქსს-დან გარიცხვას.

საქართველოს ქსს-ს წევრების სახელმძღვანელო პრინციპები

ინტერესის გათვალისწინების მოვალეობა

1. საქართველოს ქსს-ს ინტერესის გათვალისწინების მოვალეობის პირველი და ყველაზე მნიშვნელოვანია ობიექტია: დაავადებული პირები, დაზარალებული მოსახლეობა, აივ/შიდსის, მალარიის და ტუბერკულოზის რისკის ქვეშ მყოფი მოსახლეობა.
2. საქართველოს ქსს-ს წევრების ვალდებულებები საკუთარი წარმომადგენლობების და დანტერესებული მხარეების მიმართ უნდა იყოს მიმართული ეპიდემიის დასრულების მიმართ საზოგადოების ფართო ინტერესის მხარდაჭერისკენ და არა აღნიშნულის შეჩერებისკენ.
3. საქართველოს ქსს-ს წევრებმა უნდა უზრუნველყონ გლობალური ფონდის რესურსების ეფექტური და რაციონალური გამოყენება მაქსიმალური შედეგის მისაღწევად შემდეგი ფაქტორების მეშვეობით:

ა. გლობალურ ფონდში ეროვნულ სტრატეგიულ გეგმებზე/საინვესტიციო ინსტრუმენტებზე დაფუძნებული მაქსიმალურად ეფექტიური, მათ შორის ძირითად ჯგუფებზე მიმართული, ინტერვენციების შემცველი დაფინანსების მოთხოვნების წარდგენა;

ბ. გრანტის განხორციელებისათვის აუცილებელი უნარების არსებობის უზრუნველყოფა განმახორციელებელ ორგანიზაციები და სისტემებში;

გ. გრანტების ეფექტური, დროული, რესურსების სათანადო გამოყენებით განხორციელებაზე ზედამხედველობა მოსალოდნელი შედეგების შესრულების/გადაჭარბებით შესრულების მიზნით; და

დ. ზემოთხსენებული აქტივობების შეუსრულებლობის შემთხვევაში აღნიშნულის განცხადება.

ანგარიშგება

1. ქსს-ს წევრები ანგარიშვალდებულნი არიან იმ ადამიანების მიმართ, ვისაც ისინი წარმოადგენენ საბჭოში. ქსს მთლიანობაში აკისრია კოლექტიური პასუხისმგებლობა ქვეყანაში ეპიდემიების დასრულების მისიის განხორციელებაში.

2. ამრიგად, ქსს-ს წევრი ვალდებულია:

ა. დაიცვას გამჭვირვალობის პრინციპი;

ბ. მოემზადოს და აქტიური მონაწილეობა მიიღოს ქსს-ს საქმიანობაში;

გ. პასუხისმგებლობით მოეკიდოს ქსს-ს აქტივების განკარგვის ფუნქციის განხორციელებას;

დ. პასუხისმგებლობით მართოს ინფორმაცია.

გამჭვირვალობის პრინციპი

რადგანაც ქსს-ს საზოგადოებრივი ინსტიტუციაა, რომელიც წარმოადგენს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის და დაინტერესებული მხარეების ინტერესებს, ქსს-ს წევრები უნდა იყვნენ ღია საზოგადოებასთან, განსაკუთრებით მათთან ვის ინტერესსაც წარმოადგენენ, და წარადგინონ საკუთარი წარმომადგენლობების მოსაზრებები ქსს-ს წინაშე. ამრიგად ქსს-ს წევრი ვალდებულია:

1. საკმარისად მყისიერად და საკმარისი დეტალებით მოახდინონ საკუთარი წარმომადგენლობების ინფორმირება მიღებული მონაცემების შესახებ, კონსტრუქციული უკუკითხვის დროული მიღებისთვის გადაწყვეტილებაზე ზეგავლენის განხორციელებისთვის მიზნით;
2. მოიძიოს და წარადგინოს ქსს-ს სხდომებზე წარმომადგენლობის ხედვა და მათი წუხილი და აღნიშნულით ადასრულოს საზოგადოების ჯანდაცვის ფართო ინტერესის ჭრილში; და
3. მოახდინოს წარმომადგენლობის ინფორმირება ქსს-ს გადაწყვეტილების თაობაზე, განსაკუთრებით კი იმ შემთხვევაში, როდესაც წარმომადგენლობის მონაწილეობდა გადაწყვეტილების მომზადებაში.

მომზადება და აქტიური მონაწილეობა

საქართველოს ქსს-ს წევრები ვალდებული არიან სერიოზულად მოეკიდონ მათზე დაკისრებულ როლს:

1. რეგულარულად დაესწრონ ქსს-ს სხდომებს;
2. მოემზადონ სხდომისთვის - წინასწარ გაეცნონ სხდომის მასალებს და შეასრულონ წინა სხდომებზე აღებული ვალდებულებები;
3. უზრუნველყონ ქსს-ს გადაწყვეტილებების სათანადო დოკუმენტირება; და
4. სრულად ითანამშრომლონ განმახორციელებლებთან და გლობალურ ფონდთან

საქართველოს ქსს-ს წევრებმა უნდა უზრუნველყონ განმახორციელებლების უწყვეტი ანგარიშგება გრანტების ზედამხედველობაში მონაწილეობის გზით, მათ შორის:

1. საველე ვიზიტებში აქტიური მონაწილეობა (პირადი უსაფრთხოების გათვალისწინებით) და დაავადებების საკითხების გარშემო გამართულ თათბირებში მონაწილეობა;
2. გრანტებით დაფინანსებული სერვისებთან წვდომის, მათი ხარისხის და სერვისების მიღების თანასწორობის საკითხებთან დაკავშირებით წარმომადგენლობებიდან უკუგების მიღების ხელშეწყობა;
3. გრანტის განხორციელების შედეგების გაანალიზებაში მონაწილეობის მიღება და განმახორციელებთან დიალოგის გზით პრობლემების შესწავლა;
4. განმახორციელებლების უფლებამოსილების ან შესაძლებლობების მიღმა მყოფი პრობლემების გადაჭრაში ხელის შეწყობა;
5. საქართველოს ქსს-ს ფუნქციონირების გაუმჯობესების გზების პროაქტიული მოძიება;

საქართველოს ქსს-ს აქტივების პასუხისმგებლობით გამოყენება

ფინანსური რესურსები, ოფისი, აღჭურვილობა და ტრანსპორტი მიეწოდება ქსს-ს მისი სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის. წევრები არიან ამ აქტივების მმართველები, ამრიგად მათგან მოითხოვება:

1. არ გამოიყენონ საქართველოს ქსს-ს აქტივები პირადი საჭიროებისთვის ან იმ საჭიროებებისთვის, რომელიც არ უკავშირდება ქსს-ს საქმიანობას;
2. არ დაუშვან აქტივების დაზიანება, მათი არამიზნობრივი გამოყენება ან დაკარგვა; და
3. განაცხადონ, თუ მათ აქვთ ეჭვი, რომ აქტივები არასათანადოდ გამოიყენება.

ინფორმაციის პასუხისმგებლობით მართვა

ქსს-ს წევრებიდან მოითხოვება დაიცვან ბალანსი გამჭვირვალობის პრინციპსა და კონფიდენციალურობას შორის. ამისთვის საჭიროა:

1. არგამჟღავნება ინფორმაციის, რომელიც საქართველოს ქსს-ს ან გლობალური ფონდის მიერ ოფიციალურად არის მიჩნეული როგორც კონფიდენციალური;
2. როდესაც ინფორმაცია არ არის კონფიდენციალური უზრუნველყონ მისი მიწოდება წარმომადგენლობებისთვის, საზოგადოებისთვის;
3. უზრუნველყონ ქსს-ს სხვა სხვა წევრების მიერ კონფიდენციალურობის წესების ცოდნა და მათი დაცვა;
4. პასუხისმგებლობით გამოიყენონ და დაიცვან კომპიუტერული სისტემების იდენტიფიკატორები და საკვანძო სიტყვები;
5. გამოიჩინონ სიფხიზლე კიბერ შეტევების და თაღლითობის მიმართ და დაუყოვნებლივ შეატყობინონ აღნიშნულის შესახებ ქსს-ს ხელმძღვანელობას.

კეთილსინდისიერება/ეთიკური ნორმების დაცვა

საქართველოს ქსს-ს წევრისგან მოითხოვება:

1. მიუკერძოებლობა;
2. სიმართლე და სიზუსტე;;
3. სამართლიანობა და თანმიმდევრულობა; და
4. პატიოსნება.

ქსს-ს მიერ გადაწყვეტილების მიღებისას, პრიორიტეტულია სამი დაავადებით დაზარალებული მოსახლეობის საუკეთესო ინტერესები. საზოგადოებრივ ჯანდაცვაში ინვესტიციების შესახებ მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღება ხდება ინფორმაციაზე და მონაცემებზე დაყრდნობით; ამრიგად ქსს-ს წევრებმა უნდა უზრუნველყონ აღნიშნული ინფორმაციის ზუსტად და სრულად რეპორტირება და გამოყენება. ქსს-ს წევრებმა აგრეთვე უნდა განაცხადონ, თუ მათ გაუჩნდათ ეჭვი, რომ ინფორმაცია შეიცავს გამიზნულ ან უნებლიე ცდომილებებს, როგორცაა მანიპულირება, მაჩვენებლების გადამეტება,

შეცდომები გათვლებში, არასრული ან არასწორი დასკვნები.

ქსს-ს წევრები სათანადოდ და თანმიმდევრულად უნდა იცავდნენ გლობალური ფონდის და ქსს-ს წესებს, სახელმძღვანელო პრინციპებს, კოდექსს და პოლიტიკას. თუ ქსს-ს წევრს უჩნდება ეჭვი, რომ არ ხდება ქსს-ს წესების, სახელმძღვანელო დოკუმენტების, კოდექსის და პოლიტიკის დაცვა იგი ვალდებულია განაცხადოს აღნიშნულის შესახებ.

ქსს-ს წევრებმა უნდა უზრუნველყონ რესურსების არამიზნობრივი გამოყენების, თაღლითობის და კორუფციის თავიდან აცილება, კერძოდ კი განახორციელონ გლობალური ფონდის თაღლითობასთან და კორუფციასთან ბრძოლის პოლიტიკა. მათ არ უნდა დაუშვან და მონაწილეობა არ უნდა მიიღონ რესურსების ფლანგვის, ანგარიშგების ფალსიფიცირების ან გლობალური ფონდის აქტივების ან მონაცემების არამიზნობრივად გამოყენების, მათ შორის პირადი, დანაშაულებრივი ან პოლიტიკური მიზნებით გამოყენების, ნებისმიერ სქემებში. ქსს-ს წევრები მხარს უნდა უჭერდნენ ზომებს, რომლებიც მიმართულია:

1. კორუფციის პრევენციისკენ: გლობალური ფონდის რესურსების სათანადო გამოყენების უზრუნველყოფა.
2. კორუფციის გამოვლენისკენ: სხვა პირების კორუფციაში მონაწილეობის აქტიურად დაგმობა.
3. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისკენ: კორუფციის ეჭვის შესახებ განცხადება.

ღირსება და პატივისცემა

ქსს-ს წევრები ეპყრობიან ადამიანებს ღირსებით და პატივისცემით:

1. ბენეფიციართა ღირსების დაცვა;
2. პატივისცემა კოლეგების მიმართ; და
3. ადამიანების უფლებების პატივისცემის, მათ შორის არადისკრიმინაციული დამოკიდებულების უზრუნველყოფა /

საქართველოს ქსს-ს წევრებმა უნდა უზრუნველყონ გლობალური ფონდის პროგრამების ორიენტირება აივ-ით, ტუბერკულოზით და მალარიით დაზარალებული მოსახლეობის, ძირითადი მოწყვლადი ჯგუფების (განსაკუთრებით თუ არსებობს მათი სტიგმატიზაციის და მარგინალიზაციის საშიშროება) ღირსების, მათ მიმართ პატივისცემის, მათი შესაძლებლობების ზრდის მიმართ. ქსს-ს წევრებმა არ უნდა მიიღონ მონაწილეობა ნებისმიერი ფორმით განხორციელებულ დაშინებაში, დევნაში ან დისკრიმინაციაში.

მოსაზრების ღიად გამოხატვა

ზოგადად, მოსაზრების ღიად გამოხატვა ნიშნავს კითხვების წამოწევას, შემფოთების გამოხატვას და კოდექსის ან სხვა სახელმძღვანელო პრინციპების არასათანადო დაცვის შესახებ ფაქტების შესახებ განცხადებას. რეკომენდირებულია საქართველოს ქსს-ს წევრებმა მხარი დაუჭირონ და გამოთქვან ურთიერთკრიტიკული მოსაზრებები, აქტიურად იმსჯელონ იმის შესახებ თუ არის მათ მიერ გადაწყვეტილების მიღების პროცესი და ქცევა კოდექსთან შესატყვისი. თუ პირველადმა ზომებმა არ გამოიღო საკმარისი შედეგები საქართველოს ქსს-ს წევრებმა უნდა უფრო ოფიციალური ფორმით გამოთქვან მოსაზრებები საქართველოს ქსს-ს მმართველობითი სტრუქტურების და გლობალური ფონდის წინაშე.

საქართველოს ქსს-ს არის ორგანო, რომელმაც დაუყოვნებლივ უნდა შეატყობინოს გლობალურ ფონდს ეჭვი ან ფაქტობრივი მონაცემები თაღლითობის და კორუფციის ნებისმიერი ფორმის (განსაზღვრულია როგორც “აკრძალული ქმედებები”) შესახებ. ამრიგად, თუ საქართველოს ქსს-ს წევრს აქვს ეჭვი ან ფლობს ფაქტობრივ მონაცემებს გლობალური ფონდის საქმიანობისთვის აკრძალული ქმედებების შესახებ იგი ვალდებულია განაცხადოს ამის შესახებ საქართველოს ქსს-ს ოფიციალური არხების მეშვეობით, ან უშუალოდ გლობალურ ფონდთან. გთხოვთ მიიღოთ მხედველობაში, რომ ეჭვის ან ფაქტობრივი მონაცემების არგამჟღავნება წარმოადგენს აკრძალულ ქმედებას ან „ობსტრუქციას“ .

გლობალურმა ფონდმა მიანიჭა ქსს-ს წევრებს ინფორმაციის კონფიდენციალურად და/ან ანონიმურად მიწოდების და საკონსულტაციო სერვისების მიღების შესაძლებლობა. დარღვევების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების გლობალური ფონდის პოლიტიკის შესაბამისად, ინფორმაციის მიწოდება დარღვევების შესახებ გენერალური ინსპექტორის ოფისისთვის შეიძლება მოხდეს ანონიმურად ან კონფიდენციალურად. ამავდროულად გლობალური ფონდი იყენებს პროცედურებს, რომელიც მიმართულია აღნიშნული ქმედების საპასუხოდ ნებისმიერი ფორმის დევნის პრევენციისკენ, გამოვლენისკენ და საპასუხო ზომების მიღებისკენ.

საქართველოს ქსს-ს წევრების განკარგულებაშია მოსაზრების ღიად გამოთქმის სხვადასხვა არხები, ეს შეიძლება იყოს სხვა წევრი, კომიტეტის თავმჯდომარე ან თავმჯდომარის მოადგილე, აღმასრულებელი კომიტეტის წევრი ან საქართველოს ქსს-ს სამდივნო. შესაძლებელია მიმართვა ადგილობრივი ფინანსური აგენტისადმი. საქართველოს ქსს-ს წევრმა უნდა მიმართოს უშუალოდ გლობალურ ფონდს თუ მას აქვს ეჭვი ან იგი ფლობს ფაქტობრივ მონაცემებს აკრძალული ქმედებების შესახებ (1); თუ მას არ შეუძლია ღიად გამოთქვას მოსაზრება ქსს-ს შიგნით (2); ან მის მიერ განხორციელებულმა ძალისხმევამ მოცემული ეტაპისთვის არ გამოიწვია სათანადო რეაგირება (3). ქსს-ს წევრს აქვს შესაძლებლობა გამოიყენოს გლობალური ფონდის შიგნით სხვადასხვა არხები: გლობალური ფონდის სამდივნო, პორტფოლიო მენეჯერი, საქართველოს ქსს-ს Hub, ეთიკის ოფიცერი ან გენერალური ინსპექციის ოფისი.

ნებისმიერ დროს, როდესაც საქართველოს ქსს-ს წევრი ესაუბრება რომელიმე პირს მიუთითეთ დეტალები. შეეცადეთ აწარმოთ წერილობითი ჩანაწერები იმის შესახებ თუ რა ითქვა, როდის და პასუხები. აღნიშნული შესაძლებლობას მისცემს წევრს განცხადების ვალდებულების შესრულების დემონსტრირებისა. თუ პრობლემა არ მოგვარდა და კვლავ მეორდება მიმართეთ სხვა არხს.

ქცევის კოდექსზე ხელმოწერით საქართველოს ქსს-ს და სამდივნოს თანამშრომლები ადასტურებენ ვალდებულებას საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში მათზე დაკისრებული

წამყვანი როლის განხორციელებისას დაიცვან ეთიკის ნორმების უმაღლესი სტანდარტები.
აღნიშნული მოიაზრებს: საქართველოს ქსს-ს წევრის სტატუსით ინტერესის დაცვის
ვალდებულებას (1); ანგარიშგების პრინციპით დაცვით მოქმედებას (2); ღიად კომუნიკაციას
(3); და ეთიკური ნორმების დაცვით მოქმედებას (4).